De?erler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *De?erler Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19535

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

De?erler Ölçe?i, Türkiye ba?lam?nda bireylerin temel de?er yönelimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, kapsaml? bir faktör analizi sürecinden geçirilerek 39 maddelik nihai forma ula?m??t?r ve toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klayan dokuz alt boyuttan olu?maktad?r. Yap?lan psikometrik çal??malar, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?lar?n?n .61 ile .90 aras?nda de?i?mesi) ve yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu göstermektedir. Bu ölçek, sosyal bilimler alan?nda de?er ara?t?rmalar? için geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

De?erler, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, De?erler Ölçe?i.

Yazarlar

Bülent Dilmaç, O. T. Ar?cak, S. Cesur.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, Türkiye'deki bireylerin ki?isel ve toplumsal de?erlere yükledikleri anlam ve önemi geçerli ve güvenilir bir biçimde ölçmektir. Çal??ma, Türk kültürüne özgü de?er yarg?lar?n? kapsayacak ?ekilde, kapsaml? bir de?erler listesi üzerinden psikolojik bir ölçüm arac? geli?tirmeye odaklanm??t?r.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n ya?amlar?nda hangi de?erlerin "Hiç Önemli De?il" (0) ile "Çok Önemli" (9) aras?nda bir yelpazede konumland???n? belirlemeyi hedefler. Elde edilen veriler, bireysel de?er sistemlerinin yap?s?n? ve bu sistemlerin çe?itli demografik veya psikolojik de?i?kenlerle ili?kisini incelemek için kullan?labilir.

Yap?

De?erler Ölçe?i, bireylerin de?er sistemlerini ölçen çok boyutlu bir yap?d?r. Nihai analizler sonucunda ölçek, toplam 39 de?er ifadesi ve bu ifadelerin grupland??? dokuz (9) alt boyuttan olu?maktad?r.

Bu alt boyutlar, bireylerin ya?amdaki farkl? öncelik alanlar?n? temsil etmektedir. Ölçe?in ölçtü?ü ana de?er alanlar? ?unlard?r:

Toplumsal De?erler
Kariyer De?erleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

Entellektüel De?erler
Maneviyat
Materyalistik De?erler
?nsan Onuru
Romantik De?erler
Özgürlük
Fütüvvet

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?lm??t?r. Ba?lang?çta tüm de?er ifadeleri için temel bile?enler analizi (PCA) gerçekle?tirilmi?tir. ?lk analizde Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem uygunlu?u de?eri .926 ve Bartlett Sphericity Testi yakla??k Ki-Kare de?eri 14543.11 (p<.001) olarak bulunmu?tur. Bu sonuçlar, verinin faktör analizi için son derece uygun oldu?unu göstermi?tir.

?lk bile?en matrisi ve Varimax döndürmesi incelendi?inde, de?erlerin toplam varyans?n %65.37'sini aç?klayan 13 faktör alt?nda topland??? görülmü?tür. Ancak, baz? maddelerin birden fazla faktöre yüksek yük vermesi veya tek ba??na kalmas? nedeniyle (Örne?in: Aile, Zaman ve Ki?isel ?ç Bütünlük), ölçek maddeleri kademeli olarak elenmi?tir. Toplamda 14, 5 ve 2 olmak üzere üç a?amada 21 de?er ifadesi ç?kart?lm??t?r.

Güvenirlik

De?erler Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirlik katsay?lar?, faktörler baz?nda Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanarak belirlenmi?tir. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in alt boyutlar?n?n genel olarak yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktörler baz?nda hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?lar? ?unlard?r:

Toplumsal De?erler: .90
Kariyer De?erleri: .80
Entellektüel De?erler: .78
Maneviyat: .81
Materyalistik De?erler: .78
?nsan Onuru: .61
Romantik De?erler: .66
Özgürlük: .65
Fütüvvet: .63

Katsay?lar?n tamam?n?n kabul edilebilir güvenirlik s?n?rlar?n?n üzerinde olmas?, De?erler

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?i'nin geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? oldu?u yönündeki ilk psikometrik bulgular? desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, sorunlu maddelerin (çoklu yükleme veya tek ba??na kalma) ç?kar?lmas?n?n ard?ndan, geriye kalan 39 de?er ifadesi ile dördüncü kez aç?mlay?c? faktör analizi tekrarlanm??t?r. Bu son analizde, 39 de?erin sorunsuz bir ?ekilde dokuz faktör alt?nda topland??? ve toplam varyans?n %64.74'ünü aç?klad??? tespit edilmi?tir.

Nihai faktör analizi sonuçlar?, Kaiser-Meyer-Olkin örneklem uygunlu?u de?erinin .910 ve Bartlett Sphericity Testi yakla??k Ki-Kare de?erinin 9133.26 (p<.001) oldu?unu göstermi?tir. Ortak varyans de?erleri incelendi?inde, Adalet/Hakkaniyet (.466) d???ndaki tüm de?erlerin ortak varyans?n?n .50 ile .80 aras?nda de?i?ti?i ve bu durumun yap?sal bütünlü?ü destekledi?i görülmü?tür.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Öz Bildirim Envanteri

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Türkiye Örneklemi)

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genel olarak yeti?kin/üniversite ö?rencisi popülasyonu için uygundur.)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de gerçekle?tirilen geçerlik ve güvenirlik çal??mas? örneklemi.

Test Metodolojisi: 10 puanl? Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

De?erler, Ahlak, Psikolojik Ölçüm, Yap? Geçerli?i, Cronbach Alfa, Varimax Döndürme, Aç?mlay?c? Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

Ba?lant? E-posta Adresi: bulentdilmac@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tirme çal??mas? 2014 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?i kullanmak isteyen ara?t?rmac?lar?n sorumlu yazar Bülent Dilmaç ile e-posta yoluyla ileti?ime geçmeleri tavsiye edilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: degerler-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Dilmaç, B., Ar?cak, O.T., & Cesur, S. (2014). A Validity and Reliability Study on the Development of the Values Scale in Turkey. *Educational Sciences: Theory & Practice, 14*(5), 1661-1671.

Makale Linki: estp.com.tr

De?erler Ölçe?i Maddeleri

Önemli Not: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Say?n Kat?l?mc?,
A?a??da 39 farkl? de?er ifadesi bulunmaktad?r. Lütfen bu de?erleri tek tek okuyup sizin ya?am?n?zdaki anlam ve önemine göre kar??s?ndaki puanlama cetvelinden duygu ve dü?üncenizi en iyi yans?tt???n? dü?ündü?ünüz puan? daire içine alarak i?aretleyiniz. Puan?n dü?mesi ve s?f?ra yakla?mas?, o de?erin sizin ya?am?n?zda çok önemli yer tutmad???n?; puan?n yükselmesi ve dokuza yakla?mas?, o de?erin sizin hayat?n?zda çok önemli ve vazgeçilmez oldu?unu dü?ündürmektedir. Lütfen hiç bir de?er ifadesini cevaps?z b?rakmay?n. Çal??mam?za sa?lad???n?z katk? için te?ekkür ederiz.

Hiç Önemli De?il Çok Önemli

S?ra De?er 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 Adalet (Hakkaniyet) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
2 Ak?l/Ruh Sa?l??? 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
3 A?k 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
4 Ba?ar? 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
5 Beden Sa?l??? 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
6 Bilgi 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
7 Cesaret 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
8 Cömertlik 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
9 Çal??ma 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
10 D?? Disiplin 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

ARABPSYCHOLOGY.COM

11 Din/?man 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
12 E?itim 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
13 Emek 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
14 E?/ Sevgili 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
15 Haz/Zevk 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
16 Ho?görü 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
17 ?badet 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
18 ?ç Huzuru 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
19 ?nanç/?deoloji 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
20 ?tibar/Sayg?nl?k 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
21 Kalite 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
22 Kariyer 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
23 Ki?isel Geli?im 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
24 Kültür 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
25 Mal/Mülk 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
26 Namus 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
27 Nezaket 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
28 Öz Disiplin 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
29 Özgürlük/Ba??ms?zl?k 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
30 Para 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
31 Sayg? 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
32 Sorumluluk 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
33 Statü 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
34 ?eref/Onur 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
35 Tevazu (Alçakgönüllülük) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
36 Toplumsal Huzur 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
37 Tutarl?l?k (Davran??lar?nda) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
38 Yard?mseverlik 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
39 Ya?am Hakk? 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

ARABPSYCHOLOGY.COM